పోతన

1450 - 1510

తలిదండ్రులు : లక్కసానమ్మ, కేశన్న

పుట్టిన ప్రదేశం : ఓరుగల్లు (నేటి వరంగల్) పట్టణం నుంచి ఇరవై మైళ్ళ దూరంలో గల "బమ్మెర" గ్రామం.

పోతనామాత్యుల వారి వారి ఆంధ్రభాగవత రసామృత భాండాగారమ్మునుంచి రాలిన కొన్ని అమృతపు చుక్కలు సంకలనం చేసి నాకు అందచేసిన పితృపాదులు శ్రీ మాగంటి శివరామ శర్మ గారికి అభివందనం .

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

వారు సంకలనం చేసి పంపించిన తరువాత నేను తర్జుమా చేసినప్పుడు ఎక్కడన్నా తప్పులు దొర్లితే, పెద్దలు క్షమించి సహృదయంతో సరిదిద్దగలరని ఆశిస్తూ, ఇక ఈ రసామృతాన్ని గ్రోలమని పిన్నపము.

మరికొన్ని మీ ముందుకు త్వరలో తీసుకుని రావటానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

మీ వంశీ

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

అమ్మలగన్నయమ్మ ముగురమ్మల మూలపుటమ్మ చాలపె
ద్దమ్మ సురారులమ్మ కడుపారడివుచ్చినయమ్మ దన్నులో
నమ్మిన వేల్పుటమ్మల మనమ్ములనుండెడియమ్మదుర్గ మా
యమ్మ కృపాబ్ధి ఇచ్చుతల్లి మహత్వ కవిత్వ పటుత్వ సంపదల్

****

బాలరసాలసాల్ నవపల్లవకోమల కావ్యకన్యకన్
గూళులకిచ్చి యప్పుడపుగూడు భుజించుటకంటె సత్కవుల్
హాలికులైననేమి గహనాంతరసీమల గంధమూలికౌ
ద్దాలికులైననేమి నిజదార సుతోదర పోషణార్థమై

****

కాటుక కంటినీరు చనుకట్టుపయింబడనేల యేడ్చెదో
కైతభదత్య మర్ధనుని గాదిలికోడల యోమదంబ యో
హాటకగర్భురాణి నిను నాకటికింగొని పోయి యల్లక
ర్ణాటకిరాటకీచకుల కమ్మ ద్రిశుద్ధిగ నమ్ము భారతీ

****

పలికెడిది భాగవతమట
పలికించెడివాడు రామభద్రుండట, నే
బలికిన భవహరమగునట
పిలికెద పేరొండు గాథ పలుకగనేలా

****

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

కుప్పించి యెగసిన కుండలంబుల కాంతి
గగనభాగంబెల్ల గప్పికొనగ
ఉరికిన నోర్వక యుదరంబులోనున్న
జగముల వ్రేగున జగతిగదల
జక్రంబు చేబట్టి చనుదెంచురయమున
బైనున్న పచ్చని పటము జార
నమ్మితి నాలావు నగుబాటు సేయకు
మన్నింపుమని క్రీడి మరలదిగువ

****

కమలాక్షునర్చించు కరములు కరములు
శ్రీనాథు వర్ణించు జిహ్వ జిహ్వ
సురరక్షకుని జూచు చూద్కులు చూడ్కులు
శేషశాయికి మ్రొక్కు శిరము శిరము
విష్ణు నాకర్ణించు వీనులు వీనులు
మధువైరి దవిలిన మనము మనము
భగవంతు వలగొను పదములు పదములు
పురుషోత్తముని మీది బుద్ధి బుద్ధి
దేవదేవుని చింతించు దినము దినము
చక్రహస్తుని బ్రకటించు చదువు చదువు
కుంభినీధవు జెప్పెడి గురుడు గురుడు
తండ్రి హరిజేరు మనియెడి తండ్రి తండ్రి

****

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

చక్రిచింతలేని జన్మంబు జన్మమే
తరళ సలిల బుద్బుదంబు గాక
విష్ణుభక్తిలేని విబుధుండు విబుధుడే
పాదయుగము తోడి పశువు గాక

****

ఇందుగలడందులేడని
సందేహము వలదు చక్రి సర్వోపగతున్
డెందెందు వెదకి చూచిన
నందందే గలడు దానవాగ్రణి

****

లావొక్కింతయులేదు, ధైర్యము విలోలంబయ్యె బ్రాణంబులున్
ఠావుల్దప్పెను, మూర్ఛ వచ్చె దనువున్ డస్సెన్ శ్రమంబయ్యెడిన్
నీవే తప్ప నితఃపరంబెఱుగ, మన్నింపదగున్ దీనునిన్
రావే ఈశ్వర, కావవే వరద, సంరక్షించు భద్రాత్మకా

****

కలడందురు దీనులయెడ
గలడందురు పరమయోగి గణముల పాలం
గలడందు రన్ని దిశలను
గలడు గలండనెడువాడు గలడో లేడో

****

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

అలపై కుంఠ పురంబులో నగరిలో నా మూల సౌధంబు దా
సల మందార వనాంతరామృత సరః ప్రాంతేందు కాంతోపలో
త్పల పర్యంక రమాపినోది యగు నాపన్నప్రసన్నుండు వ్
హ్వల నాగేంద్రము పాహి పాహి యన గుయ్యాలించి సంరంభియై

****

ఇంతింతై వటుడింతయై, మరియు దానింతై నభోపీధిపై
నంతై, తోయద మండలాగ్రమున కల్లంతై, ప్రభారాశిపై
నంతై, చంద్రుని కంత యై, ధ్రువునిపై నంతై, మహర్వాటిపై
నంతై, సత్యపదోన్నతుండగుచు బ్రహ్మోండాంత సంవర్ధియై

****

వారిజాక్షులందు పైవాహిక ములందు
బ్రాణ పిత్త మాన భంగ మందు
జకిత గోకులాగ్ర జన్మరక్షణ మందు
బొంక వచ్చు నఘము బొందదధిప.

****

పురుషుండు రెండుదెరగుల
ధరనుత్తముడనగ బరగు దానెయ్యెడలం
బరుసముల పలుకకునికిన్
దురితంబులు వొరయు పనులు దొరగుటకతనన్

****

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com

తనువున విరిగిన యలుగుల
ననువుగ బుచ్చంగ వచ్చు, నతినిష్ఠురతన్
మనమున నాటిన మాటలు
వినుమెన్నియుపాయములను వెడలునెయధిపా

****

వరమున బుట్టితిన్, భరతవంషమునజొచ్చితి, నందు బాండు భూ
వరునకు గోడలైతి, జనవంద్యుల బొందితి, నీతి విక్రమ
స్థిరులగు పుత్రులం బడసితిన్, సహజన్ముల ప్రాపుగాంచితిన్
సరసిజనాభ యిన్నిట బ్రశస్తికి నెక్కినదాన నెంతయున్

****

Keywords: Potana, bhagavatam, Andhra, bammera

www.maganti.org Vamsi M Maganti contact@maganti.org

PDF created with pdfFactory trial version www.pdffactory.com